

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА – АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ,
УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

**ИНФОРМАЦИЈА
О ОБУХВАТУ ДЕЦЕ ОБАВЕЗНИМ ПРИПРЕМНИМ ПРЕДШКОЛСКИМ
ПРОГРАМОМ У ШКОЛСКОЈ 2012/2013. ГОДИНИ
У АП ВОЈВОДИНИ**

НОВИ САД децембар 2012. године

УВОД

Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 62/2003, 64/2003, 58/2004, 62/2004, 79/2005, 101/2005 и 72/2009), уређене су основе система предшколског васпитања и образовања, док **Законом о предшколском васпитању и образовању** („Службени гласник РС”, број 18/2010), који се примењује од 3. априла 2010. године, уређено је предшколско васпитање и образовање, као део јединственог система образовања и васпитања. Под предшколским узрастом, у смислу Закона о предшколском васпитању и образовању, подразумева се узраст деце од шест месеци до поласка у основну школу.

Од 27. јуна 2012. године примењује се и Правилник о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 5/2012).

Предшколско васпитање и образовање остварује се на основу предшколског програма који доноси предшколска установа у складу са општим основама предшколског програма, које доноси Национални просветни савет („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 14/2006).

У оквиру предшколског васпитања и образовања, **у години пред полазак у основну школу**, уведен је **програм припреме за полазак у основну школу у трајању од четири сата дневно, најмање девет месеци**, као део обавезног образовања и васпитања у деветогодишњем трајању. Почев од школске **2006/2007.** године, **родитељи су дужни да упишу дете ради похађања припремног предшколског програма.** Похађање тог програма у **дечјим вртићима, чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина или јединица локалне самоуправе, јесте бесплатно.**

Правилником о општим основама предшколског програма утврђују се **Опште основе предшколског програма**, које су подељене на три међусобно повезане целине: **Основе програма неге и васпитања деце узраста од шест месеци до три године, Основе програма васпитања и образовања деце узраста од три године до укључивања у програм припреме за школу и Припремни предшколски програм.**

Од 1. септембра 2010. године примењује се Правилник о садржају образаца и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у предшколској установи („Службени гласник РС”, бр. 59/2010). Предшколска установа води евиденцију о васпитнообразовном раду и то: **матичну књигу о уписаној деци у припремни предшколски програм, књиге рада и летопис.** На основу евиденције коју води, предшколска установа издаје јавне исправе о похађању припремног предшколског програма и то: **преводницу о преласку детета из једне предшколске установе у другу и уверење о похађању припремног предшколског програма.**

Деца са сметњама у развоју остварују право на предшколско васпитање и образовање и индивидуални васпитно-образовни план (ИОП) за дете. Право на **индивидуални васпитно-образовни план** има свако дете које има потребу за додатном подршком у васпитању и образовању. ИОП доноси стручни тим за инклузивно образовање предшколске установе с циљем оптималног развоја детета, напредовања и осамостаљивања у вршњачком колективу.

Од 30. октобра 2010. године, примењује се Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС”, бр. 76/2010).

Васпитнообразовни рад у предшколским установама остварује се на **српском језику**, а за **припаднике националне мањине** – на језику **националне мањине**. Васпитнообразовни рад може се изводити и на **страном језику**, а за лица која користе језик знакова – помоћу средстава тог језика.

Број и просторни распоред дејих вртића према врсти и структури **утврђује јединица локалне самоуправе**, на основу критеријума које је утврдила Влада Републике Србије. Дечји вртић поред Републике, Аутономне Покрајине и јединице локалне самоуправе, може основати и друго правно или физичко лице.

Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице утврђује услове за оснивање и почетак рада предшколске установе у сарадњи са органима локалне самоуправе.

Услови за оснивање, почетак рада и обављање делатности јесу да **предшколска установа обезбеди: довољан број деце, програм, простор, опрему, средства за реализацију васпитнообразовног рада, васпитаче и стручне сараднике у складу с прописаним стандардима**, средства за оснивање и рад и хигијенско-техничке услове у складу са законом.

Органи у дечјем вртићу су: **управни одбор, директор, васпитнообразовно веће, савет родитеља и стручни активи.**

Управни одбор дечјег вртића именује и разрешава **скупштина јединице локалне самоуправе**. Управни одбор има девет чланова и чине га по три представника запослених, родитеља и јединице локалне самоуправе.

Директора дечјег вртића бира **управни одбор** на основу јавног конкурса, уз прибављено мишљење **васпитнообразовног већа**, а сагласност на избор даје **покрајински секретар за образовање**. У установи у којој се васпитнообразовни рад одвија и на **језику националне мањине**, као и у установи у којој се у већини васпитнообразовних група рад реализује на језику националне мањине, **управни одбор бира директора** установе, уз прибављено мишљење одговарајућег **националног савета националне мањине**.

Средства за финансирање делатности предшколских установа **обезбеђују се из буџета Републике Србије и из буџета јединице локалне самоуправе**. Предшколска установа може да оствари и **сопствене приходе** по основу **донација, спонзорстава, учешћем родитеља деце** у предшколском васпитању и образовању. У **буџету Републике Србије обезбеђују се средства за остваривање припремног предшколског програма у години пред полазак у школу и за остваривање предшколског програма за рад с децом са сметњама у развоју и за рад с децом на болничком лечењу.**

II

Циљ ове информације јесте да прикаже могућности обухвата деце обавезним припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну

школу, с посебним освртом на децу припаднике националних мањина, у предшколским установама и основним школама које у својој организацији реализују припремни предшколски програм, у Аутономној Покрајини Војводини у школској 2012/2013. години. У информацији подаци су презентовани по општинама, градовима и језицима на којима се изводи васпитнообразовни рад у предшколским установама, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, као и по васпитнообразовним групама у основним школама. Информација је сачињена на основу прикупљених података од предшколских установа и основних школа које реализују припремни предшколски програм.

У Аутономној Покрајини Војводини постоје **44 предшколске установе у 38 општина и шест градова** (Нови Сад, Сомбор, Панчево, Зрењанин, Суботица и Сремска Митровица). **Број предшколских установа** у школској 2012/2013. години, у односу на прошлу школску годину, **није се мењао**.

У свакој општини и граду, изузимајући општине: Стара Пазова, Нова Црња и Сремски Карловци, постоји по једна предшколска установа.

У општини Стара Пазова постоје две предшколске установе, једна са седиштем у Старој Пазови и друга са седиштем у Новим Бановцима. У општини Нова Црња предшколски програм реализују основне школе, а у Сремским Карловцима предшколски програм реализује организациона јединица предшколске установе „Радосно детињство” у Новом Саду.

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, поред предшколских установа остварују и **52 основне школе у пет (5) општина** (Бачка Паланка, Вршац, Жабаљ, Нова Црња и Пландиште) и **три (3) града** (Панчево, Зрењанин и Суботица). У школској 2012/2013. години **број основних школа**, које у својој организацији реализују предшколски програм, **није се мењао**.

1. У школској 2012/2013. години **припремним предшколским програмом** у предшколским установама и основним школама у Аутономној Покрајини Војводини, обухваћено је **укупно 18.810 деце** распоређене у **1.102 васпитне групе**. Од тог броја, припремним предшколским програмом у **предшколским установама** обухваћено је **17.175** или **91,31% деце**, распоређене у **987 васпитних група**, док је у организацији **основних школа** припремним предшколским програмом обухваћено **1.635** или **8,69% деце**, распоређене у **115 васпитних група**.

Укупан број деце у односу на прошлу школску годину **мањи** је за **378** или **1,97%**.

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику**. Припремни предшколски програм остварује се и **двојезички у национално мешовитим срединама као и на страним језицима**.

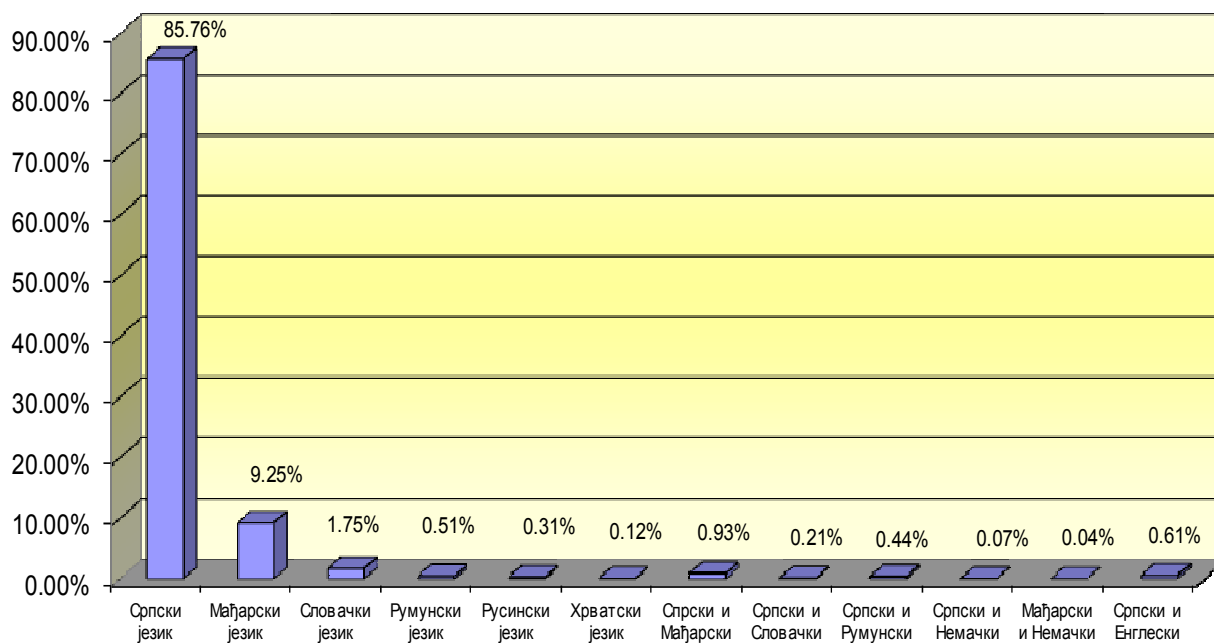
Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, **на једном васпитнообразовном језику** остварује се за укупно **18.377 деце** распоређене у **1.065 васпитних група** и то:

- на **српском** језику за **16.132** или **85,76%** деце у **877** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **333** или **2,02%**, а број група за **18** или **2,09%**;
- на **мађарском** језику за **1.739** или **9,25%** деце у **145** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за **седморо (7)** или **0,40%**, а број група за **четири (4)** или **2,84%**;
- на **словачком** језику за **330** или **1,75%** деце у **21** васпитној групи, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је за **16**, док је број васпитних група остао исти;
- на **румунском** језику за **95** или **0,51%** деце у **13** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за **14** или **17,28%**, а број васпитних група повећан је за **две (2)** или **18,18%**;
- на **русином** језику за **59** или **0,31%** деце у **четири (4)** васпитне групе, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **седморо (7)** или **10,61%**, а број васпитних група је **четири (4)** и остао је исти као и прошле године и
- на **хрватском** језику за **22** или **0,12%** деце у **пет (5)** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањено** се у односу на прошлу годину за **двоје (2)** или **8,33%**, док се број група повећао за **две (2)** или **66,67%** (табела бр.1).

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се и **двојезички** за **укупно 433** деце распоређене у **37** васпитних група и то:

- на **српском и мађарском** језику за **175** или **0,93%** деце у **20** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **41** или **18,06%**, док је број група остао исти као и прошле године;
- на **српском и словачком** језику за **39** или **0,21%** деце у **три (3)** васпитне групе, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **16** или **57,14%**, док се број група повећао за једну;
- на **српском и румунском** језику за **83** или **0,44%** деце у **пет (5)** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за **петоро (5)** или **11,36%**, а број група остао је исти;
- на **српском и немачком** језику за **14** или **0,07%** деце у **две (2)** васпитне групе, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за **петоро (5)** или **55,55%**, а број група остао је исти;
- на **мађарском и немачком** језику за **седморо (7)** или **0,04%** деце у једној **(1)** васпитној групи, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за једно **(1)** дете или **12,5%**, а број група остао је исти и
- на **српском и енглеском** језику за **115** или **0,61%** деце у **шест (6)** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за **седморо (7)** или **6,48%**, а број група за **једну (1)** или **20%**. У овај број деце, из објективних организационих разлога, није укључен број деце из предшколске установе „Радосно детињство” у Новом Саду (табела бр.1).

Графикон бр.1 Укупан број деце према свим језицима васпитнообразовног рада:

Табела бр.1а Укупан број деце према свим језицима васпитнообразовног рада:

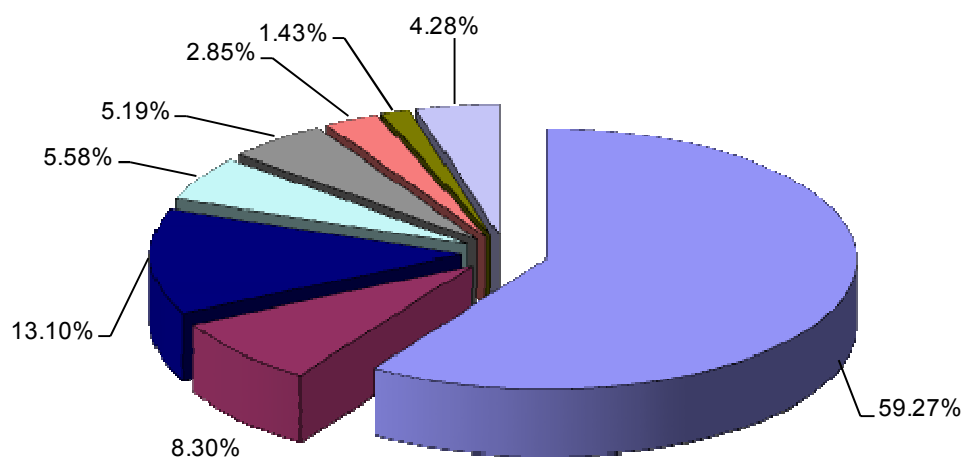
ЈЕЗИК	%	ДЕЦЕ
Српски	85.76%	16,132.00
Мађарски	9.25%	1,739.00
Словачки	1.75%	330.00
Румунски	0.51%	95.00
Русински	0.31%	59.00
Хрватски	0.12%	22.00
Двојезички:		
Српски и Мађарски	0.93%	175.00
Српски и Словачки	0.21%	39.00
Српски и Румунски	0.44%	83.00
Српски и Немачки	0.07%	14.00
Мађарски и Немачки	0.04%	7.00
Српски и Енглески	0.61%	115.00
УКУПНО	100.00%	18,810.00

2. Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује **укупно 1.420 васпитача**. Од укупног броја васпитача **1302 или 91,69%**, остварује припремни предшколски програм у **предшколским установама**, а **118 или 8,31% у организацији основних школа**.

Двојезички васпитнообразовни рад (на српском и на једном од језика националне мањине или на српском и на страном језику) реализује укупно **52 васпитача**, од тога у предшколским установама **44**, а у организацији основних школа **пет (5)** васпитача. У односу на прошлу школску годину **повећао** се број васпитача који припремни предшколски програм остварују **двојезички**, за **три (3)** или **6,12%**.

3. Од укупног броја деце, припремним предшколским програмом обухваћено је **771 или 4,09% деце са сметњама у развоју**. Од укупног броја деце са сметњама у развоју, с говорним и језичким сметњама је **457 или 59,27%** деце, с поремећајима у понашању **43 или 5,58%**, са сметњама и тешкоћама у учењу **64 или 8,30%**, с телесним сметњама **40 или 5,19%**, са сметњама у менталном развоју **101 или 13,10%**, са оштећењима вида **22 или 2,85%**, са оштећењима слуха **11 или 1,43%** деце, док деце са аутизмом има **33 или 4,28%** (табела бр. 2).

Графикон бр. 2 Деца са сметњама у развоју обухваћена припремним предшколским програмом:

Говорне и језичке сметње	Сметње и тешкоће у учењу	Менталне сметње	Поремећаји у понашању
Телесне сметње	Оштећења вида	Оштећења слуха	Аутистична деца

У односу на прошлу годину број деце са сметњама у развоју повећан је за **201 или 35,26%**. У поређењу с прошлогодишњим подацима, најзначајније се **повећао** (за **214 или 88,06%**) број деце с говорним сметњама, а након тога број деце с менталним сметњама (за **21 или 26,25%**). **Смањен** је број деце са оштећењем вида (за **20 или 47,62%**), као и број деце са сметњама и тешкоћама у учењу (за **23 или 26,44%**). У односу на прошлу годину, **није се битно мењао** број деце с телесним сметњама, са оштећењем слуха и са сметњама и тешкоћама у учењу.

Васпитнообразовни рад с децом са сметњама у развоју организован је за **укупно 771** дете. Рад се одвија на српском, мађарском и словачком језику и **двојезички** – на српском и мађарском, српском и словачком, као и на српском и румунском језику.

- на српском језику за **639** или **82,88%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју;
- на мађарском језику за **120** или **15,56%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју;
- на словачком језику за **четворо** (4) или **0,52%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју;
- двојезички – на српском и мађарском, за **једно дете** (1) или **0,13%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју;
- двојезички – на српском и словачком за **шесторо** (6) или **0,78%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју и
- двојезички – на српском и румунском за **једно дете** (1) или **0,13%** деце од укупног броја деце са сметњама у развоју (табела бр. 3).

4. У приватним предшколским установама, **припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу**, остварује се у **22** предшколске установе у градовима: Нови Сад, Суботица, Сомбор и Панчево и општини Бачка Паланка, за укупно **200** деце распоређене у **23** васпитне групе. Васпитнообразовни рад организован је на **српском** и двојезички – на **српском и мађарском**, а реализује га **32** **васпитача**. Укупан број деце смањено се за **10**.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **српском језику** у **44** предшколске установе и **52** основне школе у **38** општина и **шест** (6) градова, за **16.132** или **85,76%** деце (у односу на укупан број). У школској 2012/2013. години **333** или **2,02%** деце **мање** је него прошле школске године.

Број васпитних група је **877**, а просечан број деце у васпитним групама је око **18**.

Од **16.132** детета обухваћена припремним предшколским програмом на српском језику, према **националној припадности** су: **13.271 – 82,27%** Срби, **214 – 1,33%** Црногорци, **374 – 2,32%** Мађари, **85 – 0,53%** Словаци, **57 – 0,35%** Румуни, **72 – 0,45%** Русини, **334 – 2,07%** Хрвати, **13 – 0,08%** Југословени, **87 – 0,54%** Буњевци, **629 – 3,90%** Роми, **20 – 0,12%** Албанци, **36 – 0,22%** Украјинци, **55 – 0,34%**

Македонци, 2 – 0,01% Словенци и Чеси, 10 – 0,06% Немци, 44 – 0,27% Бошњаци/Муслимани, четворо (4) – 0,02% Бугари, 614 – 3,81% неопредељени и 209 – 1,30% су се изјаснили као остали (табела бр. 4).

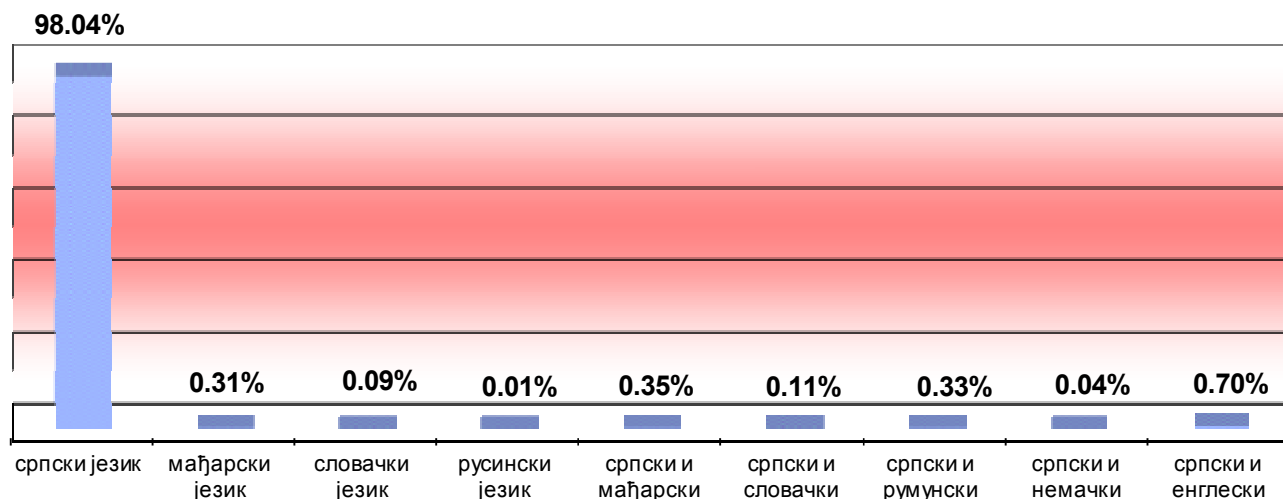
Обухват деце српске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама које обављају делатност предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је **укупно 13.538 деце Срба (139 или 1,02% мање** него прошле школске године).

Обухват деце српске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **српском** језику обухваћено је **13.271** или **98,04%** деце, односно **110** или **0,82%** деце **мање** него прошле школске године;
- на **мађарском** језику обухваћено је **42** или **0,31%** деце, односно **петоро (5)** или **13,51%** деце **више** него прошле школске године;
- на **словачком** језику обухваћено је **12** или **0,09%** деце, односно **једно дете (1)** или **9,09%** **више** него прошле школске године;
- на **русинском** језику обухваћено је **двоје (2)** или **0,01%** деце, односно **седморо (7)** или **7,77%** **мање** него прошле школске године;
- на **румунском** језику обухваћено је **једно (1)** дете, по први пут ове школске године;
- на **српском и мађарском** језику обухваћено је **48** или **0,35%** деце, односно **48** или **50%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском и словачком** језику обухваћено је **15** или **0,11%** деце, односно **четворо (4)** или **21,05%** **мање** деце него прошле школске године;
- на **српском и румунском** језику обухваћено је **45** или **0,33%** деце, односно **петоро (5)** или **12,5%** **више** него прошле школске године;
- на **српском и немачком** језику обухваћено је **шесторо (6)** или **0,04%** деце, односно за **једно (1)** или **20%** деце **мање** него прошле године;
- на **српском и енглеском** језику обухваћено је **95** или **0,70%** деце, односно **16** или **20,25%** деце **више** него прошле школске године и
- на **мађарском и немачком** језику обухваћено је **једно (1)** дете, по први пут ове школске године.

Графикон број 4 Обухват деце **српске** националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА МАЂАРСКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **мађарском језику** у **22** предшколске установе у **19** општина и **четири (4)** града (у општинама: Ада, Апатин, Бачка Топола, Бечеј, Житиште, Кањижа, Кикинда, Ковачица, Пландиште, Кула, Мали Иђош, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нова Црња, Озаци, Србобран, Сента, Темерин, Чока и градовима: Зрењанин, Сомбор, Суботица и Нови Сад), укључујући и три (3) основне школе у Зрењанину, Новој Црњи и Чантавиру, за **1.739** или **9,25%** деце у односу на укупан број, распоређене у **145** васпитних група. Просечан број деце у васпитним групама јесте око **12**. Број деце у овој години **смањен** је у односу на прошлу годину за **седморо (7)** или **0,40%**, а број група повећан за **четири (4)** или **2,83%**.

Од укупног броја деце обухваћене припремним предшколским програмом на мађарском језику, према националној припадности **1568 – 90,17%** деце су **Мађари**, **42 – 2,41%** **Срби**, **7 – 0,40%** **Хрвати**, једно (**1**) – **0,06%** **Југословени**, **Шокци** и **Црногорци**, **70 – 4,02%** **Роми**, **2 – 0,12%** **Албанци**, а **14 – 0,80%** су **неопредељени** и **33 – 1,90%** остали (табела бр. 5).

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се и **двојезички**, на **српском и мађарском језику** у **седам (7)** предшколских установа у четири (4) општине (Бачка Топола, Бечеј, Кикинда, Ковин, и градовима: Панчево, Сомбор и Суботица), укључујући и основне школе у Зрењанину и Чантавиру, за **175** или **0,93%** деце у **20** васпитних група. Просечан број деце у групама

је око **деветоро (9)**. Број деце, у односу на прошлу годину, **смањен** је за **52** или **22,91%**, док је број група остао исти.

Од укупног броја деце обухваћене овим припремним предшколским програмом, према **националној припадности** **102 – 58,29%** деце су **Мађари**, **48 – 27,43%** **Срби**, по двоје **(2) – 1,14%** деце су **Хрвати и Буњевци**, **шесторо (6) – 3,43%** **Роми**, **седморо (7) – 3,08%** **Хрвати**, **једно (1) – 0,57%** **Албанци**, а **14 – 8%** деце су неопредељени (табела бр.5а).

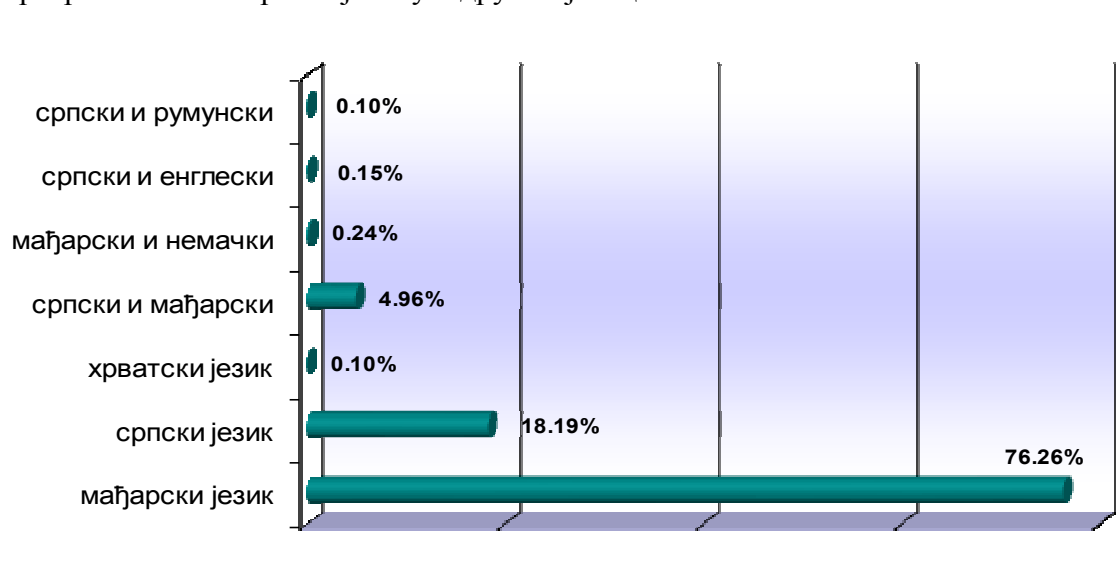
Обухват деце мађарске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је укупно **2.056** деце **мађарске националности**, што је у односу на прошлу школску годину за **75** или **3,52%** мање.

Обухват деце мађарске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **мађарском** језику **1.568 – 76,26%** деце, односно двоје **(2)** или **0,13%** мање него прошле школске године;
- на **српском** језику **374 – 18,19%** деце, односно **68** или **15,39%** више него прошле школске године;
- на **хрватском** језику двоје **(2) – 0,10%** деце, односно једно **(1)** или **100%** више него прошле школске године;
- на **српском и мађарском** језику **102 – 4,96%** деце, односно четворо **(4)** или **3,77%** мање него прошле школске године;
- на **мађарском и немачком** језику петоро **(5) – 0,24%** деце, односно за једно **(1)** или **16,67%** мање него прошле године;
- на **српском и енглеском** језику троје **(3) – 0,15%** деце, односно једно **(1)** или **50%** мање него прошле школске године и
- на **српском и румунском** језику двоје **(2) – 0,10%** деце, први пут ове године.

Графикон бр.5 Обухват деце **мађарске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима:

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА СЛОВАЧКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **словачком** језику у седам (7) предшколских установа, у шест (6) општина (у општинама: Алибунар, Бач, Бачки Петровац, Беочин, Ковачица, Стара Пазова) и граду Новом Саду, укључујући и три (3) основне школе у Бачкој Паланци и Зрењанину, за **330** или **1,75%** деце распоређене у **21** васпитној групи. Просечан број деце у васпитним групама јесте око 15. Број деце у школској 2012/2013. години, у односу на прошлу школску годину, **смањено** се за **16 – 4,62%**, док је број група **остао исти као прошле године**.

Од укупног броја деце обухваћене припремним предшколским програмом на словачком језику, према **националној припадности** **303 – 91,81%** деце су **Словаци**, **12 – 3,64%** **Срби**, деветоро (9) – **2,73%** **Роми** и шесторо (6) – **1,82%** су неопредељени (табела бр.6).

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се и **двојезички** на **српском и словачком** језику у две (2) предшколске установе у општини Озаци и граду Панчеву, као и у основној школи у Бачкој Паланци, за **39 – 0,21%** деце распоређене у три (3) васпитне групе. Просечан број деце у васпитним групама јесте око 13. Број деце у овој школској години **смањен** је у односу на прошлу годину за петоро (5) – **11,36%**, а број група остао је исти.

Од **44** деце обухваћене двојезичким припремним предшколским програмом, према **националној припадности** **21 – 53,85%** деце су **Словаци**, **15 – 38,46%** су **Срби** и троје (3) – **7,69%** **Роми** (табела бр.6а).

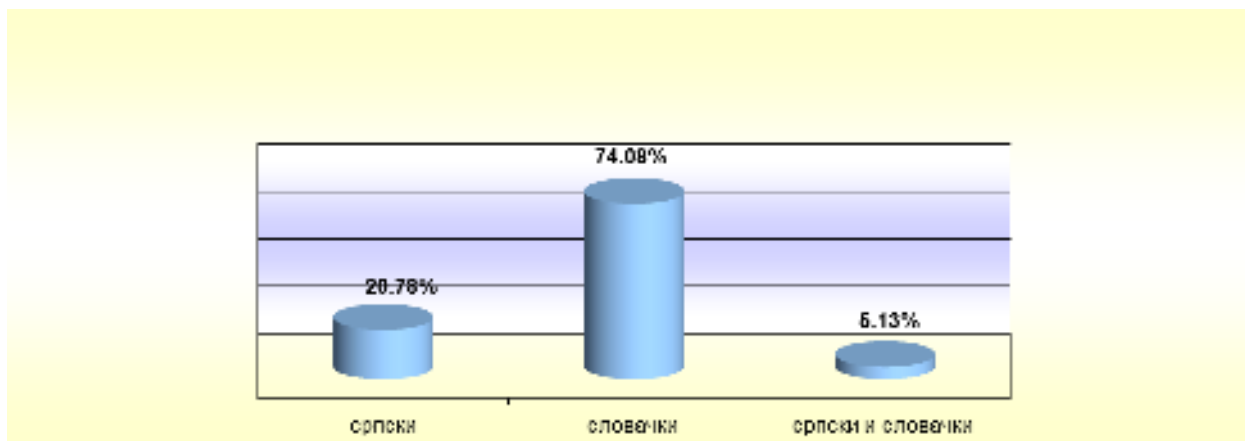
Обухват деце словачке националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је укупно **409** деце **Словака**, што је исто као и прошле школске године.

Обухват деце словачке националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **словачком** језику **303 – 74,08%** деце, односно **15** или **4,72%** мање него прошле школске године;
- на **српском** језику **85 – 20,78%** деце, односно **15** или **21,42%** мање него прошле школске године;
- на **српском и словачком** језику **21 – 5,13%**, исто као и прошле школске године.

Графикон бр.6 Обухват деце **словачке националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима:

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА РУМУНСКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **румунском језику** у две (2) предшколске установе у две (2) општине (у Алибунару и Белој Цркви), укључујући и шест (6) основних школа у општини Вршац и градовима Панчеву и Зрењанину, за **95** или **0,51%** деце распоређене у **13** васпитних група. Просечан број деце у васпитним групама је око седморо (7). У односу на прошлу школску годину, број деце **повећан** је за **14** или **17,28%**, а број група за две (2).

Од **95** деце обухваћене припремним предшколским програмом на румунском језику, према **националној припадности** **93 – 97,90%** деце су **Румуни**, а **једно (1) – 1,05%** су **Роми и Срби** (табела бр. 7).

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се и **двојезички** – на **српском и румунском језику** у три (3) предшколске установе у три (3) општине (у Алибунару, Ковачици и Вршцу) и **једној (1)** основној школи у општини Вршац, за **83** или **0,44%** деце, распоређене у пет (5) васпитних група. Број деце, у односу на прошлу школску годину, **повећан** је за двоје (2) или **2,47%**, док је број васпитних група остао исти.

Од **83** деце обухваћене овим двојезичким припремним предшколским програмом, према **националној припадности** **35 – 42,17%** деце су **Румуни**, **45 – 54,22%** **Срби**, двоје (2) – **2,41%** су **Мађари** и једно (1) – **1,20%** **Словаци** (табела бр.7а).

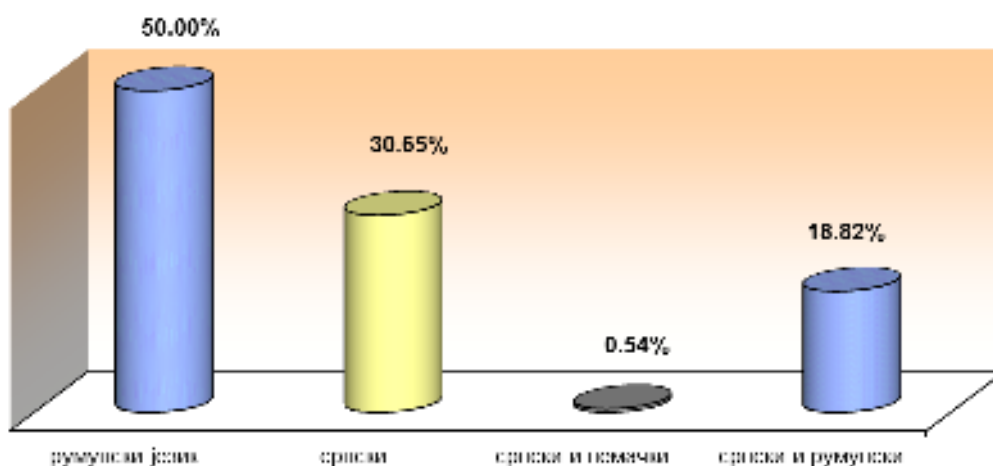
Обухват деце румунске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама које обављају делатност предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је укупно **186** деце **Румуна**, што је у односу на прошлу школску годину **мање** за двоје (2) или **1,06%**.

Обухват деце румунске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **румунском** језику **93 – 50%** деце, односно **28** или **43,07%** **више** него прошле школске године;
- на **српском** језику **57 – 30,65%** деце, односно **30** или **34,49%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском и румунском** језику **35 – 18,82%** деце, односно једно (1) или **2,78%** **мање** него прошле школске године и
- на **српском и немачком** језику једно (1) – **0,54%** деце по први пут ове школске године.

Графикон бр.7 Обухват деце **румунске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима:

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА РУСИНСКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **русинском** језику у три (3) предшколске установе (у општинама Жабал, Брбас и Кула), за **59** или **0,31%** деце, распоређене у четири (4) васпитне групе. Просечан број деце у васпитним групама је око **14**. Број деце у односу на прошлу школску годину, **смањено** се за седморо (7) или **10,61%**, а број група остао је исти.

Од 59 деце обухваћене припремним предшколским програмом на русинском језику, према **националној припадности** **52 – 88,13%** деце су **Русини**, двоје (2) – **3,39%** **Срби**, троје (3) – **5,08%** **Роми**, а једно (1) дете – **1,70%** **Хрвати и Буњевци** (табела бр. 8).

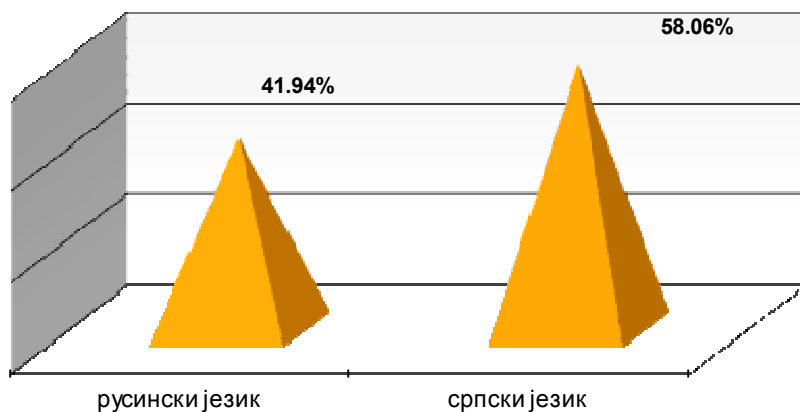
Обухват деце русинске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је укупно **124** деце **русинске** националности, што је у односу на прошлу школску годину **мање** за **17** или **12,06%** деце.

Обухват деце русинске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **русинском** језику **52 – 41,94%** деце, односно троје (3) или **5,45%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском** језику **72 – 58,06%** деце, односно **13** или **15,30%** **мање** него прошле школске године.

Графикон бр. 8 Обухват деце **русинске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима

ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА ХРВАТСКОМ ЈЕЗИКУ

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се на **хрватском језику** у **једној** предшколској установи и у **једној** основној школи у граду Суботици, за **22** или **0,12%** деце, распоређене у пет (**5**) васпитних група. Просечан број деце у васпитним групама је око петоро (**5**). У односу на прошлу школску годину број деце се **смањило** за двоје (**2**) или **8,33%**, а број група повећао се за три (**3**).

Од **24** деце обухваћене припремним предшколским програмом на хрватском језику, према **националној припадности** **16 – 72,73%** деце су **Хрвати**, двоје (**2**) – **9,09%** **Мађари** и **неопредељени**, а једно (**1**) дете – **4,54%** **Буњевци** и остали (табела бр. 9).

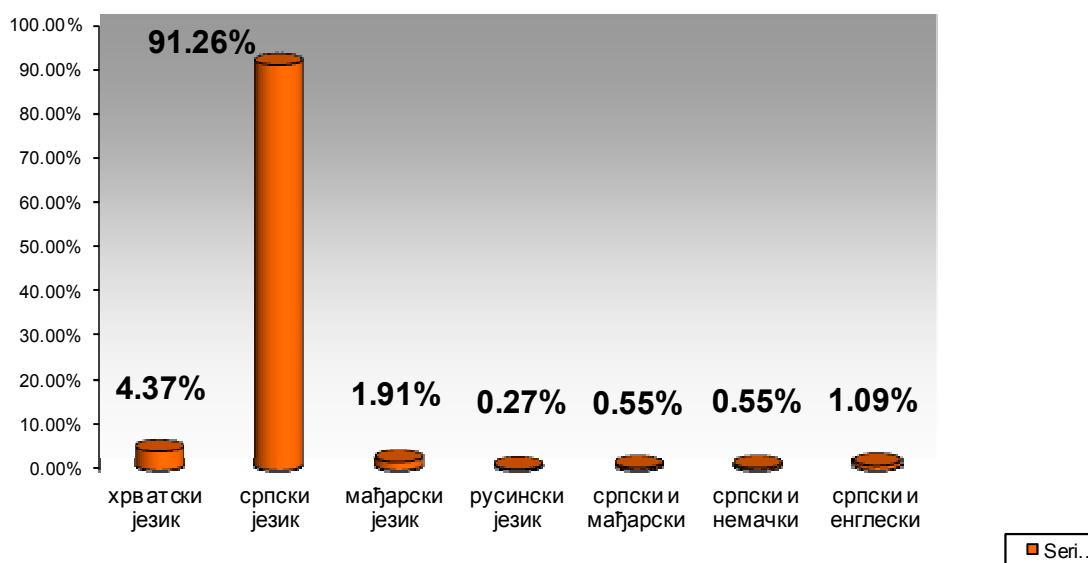
Обухват деце хрватске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада

У школској 2012/2013. години, у установама предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је укупно **366** деце **Хрвата**, што је у односу на прошлу школску годину **мање** за **10** деце или **2,66%**.

Обухват деце хрватске националности припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **хрватском језику** **16 – 4,37%** деце, односно петоро (**5**) или **23,80%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском језику** **334 – 91,26%** деце, односно за четворо (**4**) или **1,18%** **мање** него прошле школске године;
- на **мађарском језику** **седморо (7) – 1,91%** деце, односно за троје (**3**) или **75%** **више** него прошле школске године;
- на **русинском језику** **једно (1) дете – 0,27%** деце, исто као и прошле школске године;
- на **српском и мађарском језику** **двоје (2) – 0,55%** деце, односно за петоро (**5**) или **71,43%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском и немачком језику** **двоје (2) – 0,55%** деце, односно за једно (**1**) или **100%** **више** него прошле школске године и
- на **српском и енглеском језику** **четворо (4) – 1,09%** деце, односно за једно (**1**) дете или **33,33%** **више** него прошле школске године.

Графикон бр.9 Обухват деце **хрватске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима:

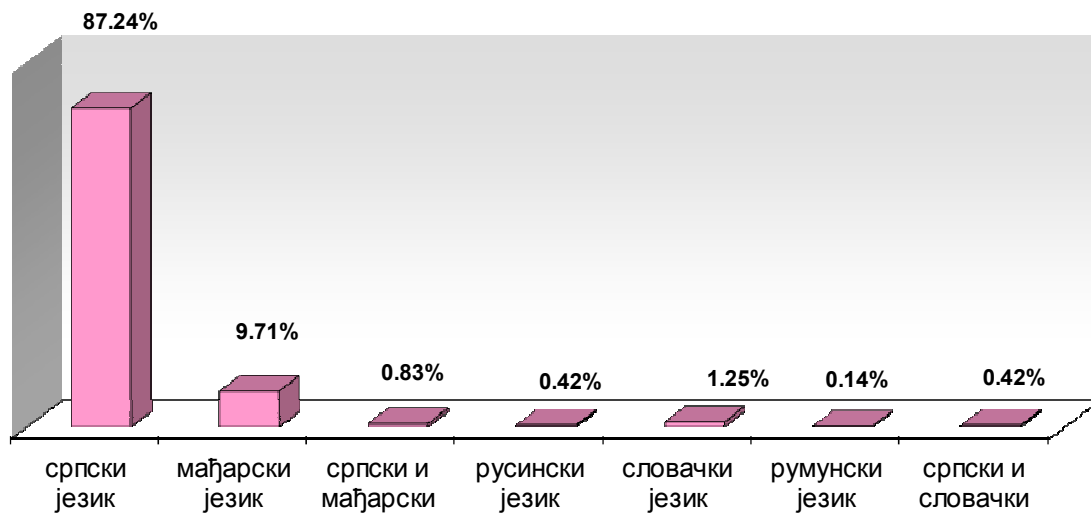
ОБУХВАТ ДЕЦЕ РОМА ПРИПРЕМНИМ ПРЕДШКОЛСКИМ ПРОГРАМОМ

У школској 2012/2013. години, у установама предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, припремним предшколским програмом, за децу у години пред полазак у основну школу, обухваћено је **укупно 721** дете **ромске националности**, што је у односу на прошлу школску годину **мање** за **198** деце или **21,55%**.

Обухват деце ромске националности припремним предшколским програмом на српском језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **српском језику 629 – 87,24%** деце, односно **194** или **23,57% више** него прошле школске године;
- на **мађарском језику 70 – 9,71%** деце, исто као прошле школске године;
- на **словачком језику деветоро (9) – 1,25%** деце, односно за троје (**3**) или **50% више** него прошле школске године;
- на **румунском језику једно (1) дете – 0,14%** деце, односно за **14 – 93%** мање него прошле школске године;
- на **русинском језику троје (3) – 0,42%** деце, по први пут ове школске године;
- на **српском и мађарском језику шесторо (6) – 0,83%** деце, односно за четворо (**4**) или **200% више** него прошле школске године и
- на **српском и словачком језику троје (3) – 0,42%** деце, по први пут ове школске године.

Графикон бр.10 Обухват деце **ромске националности** припремним предшколским програмом према језицима

На основу наведених података може се констатовати:

1. У Аутономној Покрајини Војводини постоје **44 предшколске установе** у **38 општина** и шест **(6) градова** (Нови Сад, Сомбор, Панчево, Зрењанин, Суботица и Сремска Митровица). **Број предшколских установа** у школској 2012/2013. години, у односу на прошлу школску годину, **није се мењао**.

2. Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, поред предшколских установа остварују и **52 основне школе** у пет **(5) општина** (Бачка Паланка, Вршац, Жабаљ, Нова Црња и Пландиште) и три **(3) града** (Панчево, Зрењанин и Суботица). У школској 2012/2013. години **број основних школа**, које у својој организацији реализују предшколски програм, **није се мењао**.

3. У школској 2012/2013. години, **припремним предшколским програмом** у предшколским установама и основним школама у Аутономној Покрајини Војводини, обухваћено је **укупно 18.810 деце** распоређене у **1.102 васпитне групе**. Од тог броја, припремним предшколским програмом у **предшколским установама** обухваћено је **17.175** или **91,31% деце**, распоређене у **987 васпитних група**, док је у организацији **основних школа** припремним предшколским програмом обухваћено **1.635** или **8,69%** деце, распоређене у **115 васпитних група**.

Укупан број деце у односу на прошлу школску годину **мањи** је за **378** или **1,97%**.

4. Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује **укупно 1.420 васпитача**. Од укупног броја васпитача **1302** или **91,69%**, остварује припремни предшколски програм у **предшколским установама**, а **118** или **8,31%** у **организацији основних школа**.

Двојезички васпитнообразовни рад (на српском језику и на једном од језика националне мањине или на српском језику и на страном језику) реализује укупно **52 васпитача**, од тога у предшколским установама **44**, а у организацији основних школа пет **(5)** васпитача. У односу на прошлу школску годину **повећао** се број васпитача који припремни предшколски програм остварују **двојезички**, за три **(3)** или **6,12%**.

5. Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, **на једном васпитнообразовном језику** остварује се за укупно **18.377 деце** распоређене у **1.065 васпитних група** и то:

- на **српском језику** за **16.132** или **85,76%** деце у **877 васпитних група**, број деце је у школској 2012/2013. години **смањен** у односу на прошлу годину за **333** или **2,02%**, а број група за **18** или **2,09%**;
- на **мађарском језику** за **1.739** или **9,25%** деце у **145 васпитних група**, број деце је у школској 2012/2013. години **повећан** у односу на прошлу годину за седморо **(7)** или **0,40%**, а број група за четири **(4)** или **2,84%**;
- на **словачком језику** за **330** или **1,75%** деце у **21 васпитној групи**, број деце је у школској 2012/2013. години **смањен** за **16**, док је број васпитних група остао исти;

- на **румунском** језику за **95** или **0,51%** деце у **13** васпитних група, број деце је у школској 2012/2013. години **повећан** у односу на прошлу годину за **14** или **17,28%**, а број васпитних група повећан је за две (**2**) или **18,18%**;
- на **русином** језику за **59** или **0,31%** деце у четири (**4**) васпитне групе, број деце је у школској 2012/2013. години **смањен** у односу на прошлу годину за седморо (**7**) или **10,61%**, а број васпитних група је четири (**4**) и остао је исти као и прошле године и
- на **хрватском** језику за **22** или **0,12%** деце у пет (**5**) васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањено** се у односу на прошлу годину за двоје (**2**) или **8,33%**, док се број група повећао за две (**2**) или **66,67%** (табела бр.1).

Припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу, остварује се и **двојезички** за **укупно 433** деце распоређене у **37** васпитних група и то:

- на **српском и мађарском** језику за **175** или **0,93%** деце у **20** васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **41** или **18,06%**, док је број група остао исти као и прошле године;
- на **српском и словачком** језику за **39** или **0,21%** деце у три (**3**) васпитне групе, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за **16** или **57,14%**, док се број група повећао за једну;
- на **српском и румунском** језику за **83** или **0,44%** деце у пет (**5**) васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за петоро (**5**) или **11,36%**, а број група остао је исти;
- на **српском и немачком** језику за **14** или **0,07%** деце у две (**2**) васпитне групе, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за петоро (**5**) или **55,55%**, а број група остао је исти;
- на **мађарском и немачком** језику за седморо (**7**) или **0,04%** деце у једној (**1**) васпитној групи, број деце у школској 2012/2013. години **смањен** је у односу на прошлу годину за једно (**1**) дете или **12,5%**, а број група остао је исти и
- на **српском и енглеском** језику за **115** или **0,61%** деце у шест (**6**) васпитних група, број деце у школској 2012/2013. години **повећан** је у односу на прошлу годину за седморо (**7**) или **6,48%**, а број група за једну (**1**) или **20%**. У овај број деце, из објективних организационих разлога, није укључен број деце из предшколске установе „Радосно детињство” у Новом Саду (табела бр.1).

6. Од укупног броја деце, припремним предшколским програмом обухваћено је **771** или **4,09%** деце са сметњама у развоју. Од укупног броја деце са сметњама у развоју: с говорним и језичким сметњама је **457** или **59,27%** деце, с поремећајима у понашању **43** или **5,58%**, са сметњама и тешкоћама у учењу **64** или **8,30%**, с телесним сметњама **40** или **5,19%**, са сметњама у менталном развоју **101** или **13,10%**, са оштећењима вида **22** или **2,85%**, са оштећењима слуха **11** или **1,43%** деце, док деце са аутизмом има **33** или **4,28%** (табела бр. 2).

У односу на прошлу годину број деце са сметњама у развоју повећан је за **201** или **35,26%**. У поређењу са прошлогодишњим подацима, најзначајније се **повећао** (за **214** или **88,06%**) број деце с говорним сметњама, а након тога број деце с менталним сметњама (за **21** или **26,25%**). **Смањен** је број деце са оштећењем вида (за **20** или **47,62%**), као и број деце са сметњама и тешкоћама у учењу (за **23** или **26,44%**). У односу на прошлу годину, **није се битно мењао** број деце са телесним сметњама, са оштећењем слуха и са сметњама и тешкоћама у учењу.

7. У приватним предшколским установама, **припремни предшколски програм, за децу у години пред полазак у основну школу**, остварује се у **22** предшколске установе у градовима: Нови Сад, Суботица, Сомбор и Панчево и општини Бачка Паланка, за укупно **200** деце распоређене у **23** васпитне групе. Васпитнообразовни рад организован је на **српском** и двојезички – на **српском и мађарском**, а реализује га **32** **васпитача**. Укупан број деце смањено се за **10**.

8. **Обухват деце српске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **српском** језику обухваћено је **13.271** или **98,04%** деце, односно **110** или **0,82%** деце **мање** него прошле школске године;
- на **мађарском** језику обухваћено је **42** или **0,31%** деце, односно петоро (**5**) или **13,51%** деце **више** него прошле школске године;
- на **словачком** језику обухваћено је **12** или **0,09%** деце, односно једно (**1**) или **9,09%** **више** него прошле школске године;
- на **русином** језику обухваћено је **двоје (2)** или **0,01%** деце, односно седморо (**7**) или **7,77%** **мање** него прошле школске године;
- на **румунском** језику обухваћено је **једно (1)** дете по први пут ове школске године;
- на **српском и мађарском** језику обухваћено је **48** или **0,35%** деце, односно **48** или **50%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском и словачком** језику обухваћено је **15** или **0,11%** деце, односно четворо (**4**) или **21,05%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском и румунском** језику обухваћено је **45** или **0,33%** деце, односно петоро (**5**) или **12,5%** **више** него прошле школске године;
- на **српском и немачком** језику обухваћено је **шесторо (6)** или **0,04%** деце, односно за једно (**1**) или **20%** деце **мање** него прошле године;
- на **српском и енглеском** језику обухваћено је **95** или **0,70%** деце, односно **16** или **20,25%** деце **више** него прошле школске године и
- на **мађарском и немачком** језику обухваћено је **једно (1)** дете по први пут ове школске године.

9. **Обухват деце мађарске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **мађарском** језику **1.568** – **76,26%** деце, односно двоје (**2**) или **0,13%** **мање** него прошле школске године;
- на **српском** језику **374**– **18,19%** деце, односно **68** или **15,39%** **више** него прошле школске године;
- на **хрватском** језику двоје (**2**)– **0,10%** деце, односно једно (**1**) или **100%** **више** него прошле школске године;
- на **српском и мађарском** језику **102** – **4,96%** деце, односно четворо (**4**) или **3,77%** **мање** него прошле школске године;
- на **мађарском и немачком** језику петоро (**5**) – **0,24%** деце, односно за једно (**1**) или **16,67%** **мање** него прошле године;
- на **српском и енглеском** језику троје (**3**) – **0,15%** деце, односно једно (**1**) или **50%** **мање** него прошле школске године и
- на **српском и румунском** језику двоје (**2**) – **0,10%** деце, први пут ове године.

10. **Обухват деце словачке националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **словачком** језику **303 – 74,08%** деце, односно **15** или **4,72%** мање него прошле школске године;
- на **српском** језику **85 – 20,78%** деце, односно **15** или **21,42%** мање него прошле школске године;
- на **српском и словачком** језику **21 – 5,13%**, исто као и прошле школске године.

11. **Обухват деце румунске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **румунском** језику **93 – 50%** деце, односно **28** или **43,07%** више него прошле школске године;
- на **српском** језику **57 – 30,65%** деце, односно **30** или **34,49%** мање него прошле школске године;
- на **српском и румунском** језику **35 – 18,82%** деце, односно једно **(1)** дете или **2,78%** мање него прошле школске године и
- на **српском и немачком** језику једно **(1)** дете – **0,54%** деце по први пут ове школске године.

12. **Обухват деце русинске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **русинском** језику **52 – 41,94%** деце, односно троје **(3)** или **5,45%** мање него прошле школске године;
- на **српском** језику **72 – 58,06%** деце, односно **13** или **15,30%** мање него прошле школске године.

13. **Обухват деце хрватске националности** припремним предшколским програмом на матерњем језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **хрватском** језику **16 – 4,37%** деце, односно петоро **(5)** или **23,80%** мање него прошле школске године;
- на **српском** језику **334 – 91,26%** деце, односно за четворо **(4)** или **1,18%** мање него прошле школске године;
- на **мађарском** језику **седморо (7) – 1,91%** деце, односно за троје **(3)** или **75%** више него прошле школске године;
- на **русинском** језику једно **(1)** дете – **0,27%** деце, исто као и прошле школске године;
- на **српском и мађарском** језику двоје **(2) – 0,55%** деце, односно за петоро **(5)** или **71,43%** мање него прошле школске године;
- на **српском и немачком** језику двоје **(2) – 0,55%** деце, односно за једно **(1)** или **100%** више него прошле школске године и

- на **српском и енглеском језику** четворо (4) – **1,09%** деце, односно за једно (1) или **33,33% више** него прошле школске године.

14. **Обухват деце ромске националности** припремним предшколским програмом на српском језику и другим језицима васпитнообразовног рада јесте следећи:

- на **српском језику** **629 – 87,24%** деце, односно **194** или **23,57% више** него прошле школске године;
- на **мађарском језику** **70 – 9,71%** деце, исто као прошле школске године;
- на **словачком језику** деветоро (9) – **1,25%** деце, односно за троје (3) или **50% више** него прошле школске године;
- на **румунском језику** једно (1) дете – **0,14%** деце, односно за **14 – 93%** мање него прошле школске године;
- на **русинском језику** троје (3) – **0,42%** деце, по први пут ове школске године;
- на **српском и мађарском језику** шесторо (6) – **0,83%** деце, односно за четворо (4) или **200% више** него прошле школске године и
- на **српском и словачком језику** троје (3) – **0,42%** деце, по први пут ове школске године.

ПРЕДЛОГ

Влада Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној _____ 2012. године, размотрила је и п р и х в а т и л а **ИНФОРМАЦИЈУ О ОБУХВАТУ ДЕЦЕ ОБАВЕЗНИМ ПРИПРЕМНИМ ПРЕДШКОЛСКИМ ПРОГРАМОМ У ШКОЛСКОЈ 2012/2013. ГОДИНИ У АП ВОЈВОДИНИ** и донела следеће

З А К Љ У Ч К Е

1. Задужује се Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице да и даље прати стање у области обавезног припремног предшколског васпитања и образовања.

2. Наведену Информацију доставити Одбору за образовање, науку, културу, омладину и спорт Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и Одбору за међунационалне односе Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, на разматрање.

ПРИЛОЗИ